

Monumentnummer*: 521234

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82656/31

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Berkel-Enschot Tilburg Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Berkel-Enschot

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Berkel A 3363

Omschrijving**

Inleiding

Tussen de oude dorpskommen van Berkel en Enschoot staat aan de westelijke zijde van de Raadhuisstraat, met de nok parallel aan de weg, het voormalige GEMEENTEHUIS van Berkel-Enschot. Het pand dateert uit 1932-'33 en is gebouwd naar een ontwerp van C. Panis. Tussen 1976 en ca. 1990 was hier het Rijkspolitiebureau gehuisvest. Thans doet het dienst als woonhuis. Het pand staat tussen een viertal beuken. Voor het gebouw een in stijl gemetselde, met het raadhuis contemporaine bloembak.

Omschrijving

Het in plattegrond globaal rechthoekige gebouw wordt gedekt door een samengesteld schilddak met geglazuurde, verbeterde Hollandse pannen. Op de nok van het dak een tweetal gemetselde schoorstenen. Het aanzien van het pand wordt grotendeels bepaald door de tweelaagse toren aan de straatzijde van het gebouw, voorzien van een steile spits op vierkante grondslag, gedekt met daktegels in Maasdekking. De straatgevel heeft een asymmetrische indeling en bestaat uit een ten dele iets uit de rooilijn springende toren, met siermetselwerk op granieten uitkraging, in de top voorzien van een waarschijnlijk smeedijzeren jaartal aanduiding "1932". De toren heeft op de begane grond een via een gemetseld bordes bereikbare houten vleugel deur met lichten met glas-in-lood, waarvan de draaibare delen voorzien zijn van een smeedijzeren rooster. Boven de deur een vlaggenstokhouder met mast, een traplicht

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met glas-in-lood panelen, en onder de gootlijst een uurwerk (Eysbouts, Assen) met wijzerplaat van geglazuurde tegels. Ter linkerkant van de toren, die wordt geflankeerd door gemetselde bloembakken, een iets terugliggend en lager bouwdeel, voorzien van twee beluikte houten kruisvensters met kleine roedenverdeling; ter rechterzijde van de toren een geveldeel met twee kruisvensters als voren en aangrenzend de drie hoge vensters van de voormalige raadszaal, bekroond door een topgevel met gevelsteen, waarop het gemeentelijke wapen. In de zijgevel aan de zijde van de Raadhuisstraat een tweetal kruisvensters, zoals beschreven in de voorgevel. De achtergevel gaat gedeeltelijk schuil achter een latere aanbouw. In deze aanbouw is een kruiskozijn aangebracht met zestienruits roedenverdeling. Getoogde, opgeklampte deur. Verder in de achtergevel van het hoofdgebouw een zestienruits venster, alsmede een opgeklampte deur met zijlicht. In de rechter zijgevel, die grotendeels wordt ingenomen door de voormalige raadszaal, in een viertal drieruits hoge en smalle raamkozijnen, enkele figuratieve en ornamentale glas-in-lood vensters, de eerste voorstellende de arbeidende bevolking. De vensters zijn van de hand van T. Berg. Beluikt kruisvenster.

Het interieur heeft nog gedeeltelijk de oorspronkelijke indeling behouden, met onder meer het betegelde tochtportaal met paneeldeuren en herdenkingssteen, de hal en de thans door middel van tussenwandjes opgedeelde raadszaal.

Waardering

Het voormalige raadhuis is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarden als uitdrukking van een bestuurlijke ontwikkeling en als uitdrukking van de typologische ontwikkeling van het raadhuis op het platteland. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege het materiaalgebruik en de ornamentiek en de plaats in het werk van de architect. Heeft ensemblewaarden wegens de situering, verbonden met de ontwikkeling van het dorp. Het is van belang wegens de architectonische gaafheid van het exterieur en delen van het interieur.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Bestuursgebouw en onderdl

Functie

Gemeentehuis